

Силабус курсу
Диференційна психологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.психол.н., доцент **Шаюк Ольга Ярославівна**

Контактна інформація

olgashayuk@yahoo.com, +380985213985

Опис дисципліни

Дисципліна “Диференційна психологія” спрямована на формування у студентів наукового світогляду та переконань, які б сприяли системному підходу в діяльності щодо аналізу індивідуально-відмінних психічних процесів, наукових знань про особливості формування та функціонування психічних процесів, станів та властивостей, з метою розуміння психологічних явищ, прогнозування розвитку психологічних процесів і станів; отримання студентами навичок діагностики проявів індивідуальних відмінностей в психіці та поведінці; закріплення практичних навичок диференціації індивідуальних відмінностей.

Структура курсу

Години (лек . / сем .)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Предмет і методи диференційної психології	Знати предмет дисципліни, вміти аналізувати основні визначення та поняття дисципліни, володіти інформацією, щодо змісту та якості теорій особистості.	Тести, питання
2 / 2	2. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу	Знати: основні теоретико-методологічні основи диференційної психології, комплекс методів, які застосовуються в диференційно-психологічних дослідженнях.	Тести, питання
2 / 2	3. Онтологічна характеристика розвитку психіки людини	Знати проблему співвідношення соціального та біологічного у диференційній психології, видову специфіку біологічного в розвитку людини, значення соціального в розвитку психіки людини. Вміти використовувати при диференційному аналізі співвідношення генотипу, фенотипу і норми реакції.	Презентації
4 / 4	4. Ієрархічна модель індивідуальності людини	Знати: про гетерохронію та суперечності індивідуального розвитку особистості, структуру індивідуальності людини. Вміти при диференційному аналізі вирізняти індивідні, особистісні та індивідуальні властивості.	Питання

2 / 2	5. Диференційно-психологічна характеристика психічних процесів особистості	Знати про особливості диференційно-психологічних характеристик психічних процесів (відчуттів, сприймання, сенсомоторних реакцій, пам'яті, мислення, уваги, мовлення, уваги). Вміти аналізувати практичні ситуації, які пов'язані із визначення норми та патології в сфері когнітивних процесів.	Питання
2 / 2	6. Диференційно-психічні характеристики інтелекту	Знати про особливості та структуру здібностей, теорії природи здібностей, характеристику інтелектуальних здібностей, роль спадковості і середовище в детермінації інтелектуальних здібностей, види інтелекту та вміти здійснювати їхній диференційний аналіз.	Тести, питання
2 / 2	7. Аналіз психічних властивостей особистості черезпризму диференційної психології	Знати про місце темпераменту у структурі індивідуальних властивостей людини, особливості типів вищої нервової діяльності та їх зв'язок із темпераментом, особливості прояву типів темпераменту у праці та навчанні. Вміти здійснювати диференційний аналіз структури характеру особистості. Вміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.	Презентації
2 / 2	8. Диференційна психологія міжстатевих відмінностей	Знати, що таке стать у структурі індивідуальності, теорії і концепції розвитку статевої ідентичності, етологію статі, міжстатеві відмінності у психологічних якостях, особливості моральної свідомості чоловіків і жінок, вміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.	Тести, питання
4 / 4	9. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології	Знати про стилі особистості, про умови їх формування. Вміти їх діагностувати та інтерпретувати, максимально ефективно задіювати в соціальній активності особистості. Вміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.	Презентації
2 / 2	10. Індивідуальна та вікова специфіка життєвого циклу людини	Оволодіння знаннями про диференційні вікові особливості індивідуальності. Вміння аналізу особливостей фізичного, психічного та соціального розвитку особистості. Сформовані навички виокремлення випадків норми та патології в розвитку. Вміти використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.	Тести, питання
2 / 2	11. Диференційований підхід у навчанні та вихованні	Знати відмінності між диференційованим навчанням та іншими груповими формами навчальної роботи. Володіти вміннями організації диференційованого навчання в молодших і старших класах. Вміти використовувати диференційований підхід в індивідуалізації навчання та виховання.	Тести, питання
2 / 2	12. Диференційні аспекти девіантної поведінки особистості	Вміти аналізувати різноманітні форми девіантної поведінки, визначати позитивну та негативну девіації, виявляти передумови особистісних деформацій. Знати форми індивідуальної дезадаптації.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Агеева В.П. Інша оптика: ґендерні виклики сучасності. Київ: Smoloskyr, 2019. 250 с.
2. Герц Алла Анатоліївна. Права людини, сексуальна орієнтація та гендерна рівність : навчальний посібник. Київ, 2018. 326 с
3. Зінюк О.Л. Програми гендерних студій в українських університетах. Івано-Франківськ, 2019, 788 с.
4. Лазуренко О.О. Психологія емоцій: підручник. Київ: Книга Плюс, 2018. 264 с.

5. Лебон Густав. Психологія людських спільнот: Психологія народів. Психологія мас (Психологія натовпу). Київ: Андронум, 2021, 438 с.
6. Мельник Віктор. У полоні інтерпретацій: Політична антропологія між Сходом і Заходом. Вінниця: Нова Книга, 2021
7. Резник Націоналізм як основа збереження та розвитку націй. https://chtyvo.org.ua/authors/Reznik_Anatolii/Natsionalizm_iak_osnova_zberezhennia_ta_rozvytku_natsii/
8. Спенсер Велз. Подорож людини: генетична одіссея. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 224 с
9. Фрейд Зигмунд. Психологія спільнот і аналіз людського "Я". Київ: Андронум, 2021. 90 с.
10. Graff A., R. Kuper and S. D. Walters (2019). Introduction: Gender and the Rise of the Global Right. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*. 44(3). 2019 P. 541-560.
11. Kim Werner, Ding Ye. Events - Future, Trends, Perspectives: An International Approach Stuttgart: UTB, 2020. 366 p.
12. Lamiell James T. Psychology's Misuse of Statistics and Persistent Dismissal of its Critics. London: Spring. 179 p.
13. Philip J. Corr, Gerald Matthews. The Cambridge Handbook of Personality Psychology. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 566 p.
14. Sommer Patricia. Differential Psychology: Understand the different personalities and read people with personality research. Berlin: XinXii, 2022. 103 p
15. Weiss Roberts Laura. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. Washington: American Psychological Association; Seventh Edition, 2019, 428 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни "Диференційна психологія" використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів: поточне тестування та опитування; підсумкове тестування за кожним змістовим модулем; ректорська контрольна робота; оцінювання виконання КПІЗ; підсумковий екзамен.

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих та електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота 70 балів	1. Написання КПІЗ, яке включає: написання реферату, оформлення роботи згідно вимог = 60 балів 2. Захист КПІЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали = 20 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно

B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом